

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, meghatározása

Hátrányos helyzetű **az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek és nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt), aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő **mindkét szülőről**, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – **önkéntes nyilatkozata alapján** – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor **legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,

Az iskolai végzettségéről szóló nyilatkozat megtétele továbbra is önkéntes alapon történik.

Alapfokú iskolai végzettség: a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány – iskolatípustól függetlenül – alapfokú iskolai végzettséget tanúsít. (Pl. egy 9. évfolyam elvégzése, vagy egy középfokú oktatási intézmény pár osztályának elvégzése a középfokú végzettség megszerzése nélkül az alapfokú végzettséget nem befolyásolja, hiszen ezek végzettségi szintet nem emelnek.)

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres **gyermekvédelmi kedvezmény**igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig **álláskeresőként nyilvántartott** személy,

Az alacsony foglalkoztatottság a jegyző nyilvántartásából vagy a munkaügyi központ igazolása alapján állapítható meg.

*Az alacsony foglalkoztatottság tekintetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 18. §-a alapján vezetett nyilvántartása vagy a 33. §-a szerinti ellátásra való jogosultság hiányában az állami foglalkoztatási szervnek a gyermeket nevelő szülők **bármelyikének**, a családba-fogadó gyámnak az álláskeresőként történő nyilvántartásáról szóló igazolása,*

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában **szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben** vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan **lakáskörülmények** között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

*Az igazolás módja a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégia szegregátum meghatározása alapján, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett **környezettanulmány**. A környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a gyermekjóléti szolgálatot.*

Figyelem!

Értelmezésünk szerint, a hátrányos helyzet megállapításához ezen túl nem elég a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, **még egy további körülményt is igazolni kell** a kérelem benyújtásánál. A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához már **kettő fent meghatározott „körülménynek”** is teljesülnie kell a jogosultsághoz.

Halmozottan hátrányos helyzet meghatározása

„Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll**,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az **utógondozói ellátásban** részesülő és **tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.”

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg **kérelemre** – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal **egyező időtartamra (egy évre)** – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt) hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A jogosultság időtartama

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a fentebb meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg (egy évre).

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására irányuló kérelmet az erre rendszeresített kérelemnyomtatvánnyal kell kezdeményezni. Jogszabályban került meghatározásra, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet feltételeinek meglétét miként lehet megállapítani.